

Eksamen december 2024, Mat1a

af Steen Toft Jørgensen

```
In [223... from sympy import *  
init_printing()
```

Opgave 1

Givet andengradsligningen:

$$3z^2 - 6z + 12 = 0$$

Hvilket af følgende komplekse tal er en løsning til ligningen?

Forklaring 1

```
In [224... z=symbols('z')
```

```
In [225... roots(3*z**2-6*z+12)
```

```
Out[225... {1 - sqrt(3)*I : 1, 1 + sqrt(3)*I : 1}
```

Beregner modulus og argument for de 2 rødder:

```
In [226... abs(1-sqrt(3)*I), arg(1-sqrt(3)*I)
```

```
Out[226... (2, -pi/3)
```

```
In [227... abs(1+sqrt(3)*I), arg(1+sqrt(3)*I)
```

```
Out[227... (2, pi/3)
```

Dvs. $2 \cdot e^{-\pi/3 \cdot i}$ er en løsning.

Ingen af de viste svar er løsning til ligningen.

$z = 2e^{-\frac{\pi}{3}i}$

$z = 2e^{\pi i}$

$z = -6e^{12i}$

$z = 3e^{\frac{\pi}{3}i}$

$z = 12e^{-\frac{\pi}{2}i}$

$z = 3e^{\frac{\pi}{2}i}$

Opgave 2

Lad $p(Z)$ være et polynomium af grad 4.

$$p(Z) = a_0 + a_1 Z + a_2 Z^2 + a_3 Z^3 + a_4 Z^4$$

Der oplyses følgende:

- 1) Alle koefficienterne a_0, a_1, a_2, a_3, a_4 er reelle.
- 2) 2 er rod i $p(Z)$ med multiplicitet 2.
- 3) $1 + i$ er rod i $p(Z)$.
- 4) $p(1) = 7$.

Hvilke to tal angiver værdierne af a_0 og a_3 ?

Forklaring 2

Da koefficienterne er **reelle** tal, så er rødderne komplekst konjugerede.

Rødderne er derfor: 2, 2, $1+i$, $1-i$.

Polynomiet $p(Z)$ kan så faktoropløses:

In [228... `a,Z=symbols('a,Z')`

In [229... `p=a*(Z-2)**2*(Z-(1+I))*(Z-(1-I))`
`p`

Out[229... $a(Z-2)^2(Z-1-i)(Z-1+i)$

In [230... `solve(Eq(p.subs(Z,1),7),a)`

Out[230... [7]

In [231... `p.subs(a,7)`

Out[231... $7(Z-2)^2(Z-1-i)(Z-1+i)$

In [232... `expand(_)`

Out[232... $7Z^4 - 42Z^3 + 98Z^2 - 112Z + 56$

Hermed kan aflæses, at $a_0=56$ og $a_3=-42$.

$a_0 = 56, a_3 = -42$

$a_0 = -6, a_3 = 8$

$a_0 = 7, a_3 = -6$

$a_0 = -77, a_3 = 33$

$a_0 = 2, a_3 = 7$

$a_0 = 2, a_3 = 1 + i$

Det rigtige svar er ikke blandt valgmulighederne

Opgave 3

Lad funktionen $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ være givet ved:

$$f(n) = \begin{cases} 1 & \text{for } n = 1 \\ 2 & \text{for } n = 2 \\ 3f(n-1) - f(n-2) & \text{for } n \geq 3 \end{cases}$$

Hvilket af følgende tal angiver $f(5)$?

Forklaring 3

Definerer funktionen f(n):

```
In [233... n=symbols('n')
```

```
In [234... def f(n):  
    if n==1:  
        return 1  
    elif n==2:  
        return 2  
    else:  
        return 3*f(n-1)-f(n-2)
```

```
In [235... f(5)
```

```
Out[235... 34
```

Så svaret er, at $f(5)=34$.

- $f(5) = 34$
- $f(5) = 26$
- $f(5) = 5$
- $f(5) = 1$
- $f(5) = 13$
- $f(5) = 15$
- Det rigtige svar er ikke blandt de viste muligheder.

Opgave 4

Lad $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ være en lineær afbildning på formen:

$L(\mathbf{v}) = \mathbf{A}\mathbf{v}$ hvor den reelle 3×3 matrix er givet ved

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}$$

Det oplyses:

$$L\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}\right) = -2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad L\left(\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix},$$

$$L\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}\right) = 3 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Hvilke to tal er de rigtige elementer i matricen \mathbf{A} ?

Forklaring 4

Der gælder, at matricen A har 3 egenverdier: -2, 1, 3.

Og de tilhørende egenvektorer (basis for egenrummene) er de 3 angivne vektorer.

Matricen A er således diagonaliserbar.

$$D=Q^{-1}\cdot A\cdot Q \text{ eller } A=Q\cdot D\cdot Q^{-1}$$

Q består af de 3 egenvektorer som søjler.

D har de 3 egenverdier i diagonalen.

In [236... `D=diag(-2,1,3)`
D

Out[236...
$$\begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

In [237... `Q=Matrix([[1,1,-1],[1,-1,1],[1,2,-1]])`.T
Q

Out[237...
$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

In [238... `Q*D*Q**(-1)`

Out[238...
$$\begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & 5 & \frac{13}{2} \\ -\frac{3}{2} & 8 & \frac{17}{2} \\ \frac{3}{2} & -5 & -\frac{11}{2} \end{bmatrix}$$

Hermed kan man aflæse, at $a_{11}=-1/2$ og $a_{32}=-5$.

$a_{11} = \frac{5}{2}$, $a_{32} = 2$

$a_{11} = \frac{1}{2}$, $a_{32} = \frac{3}{2}$

Det rigtige svar er ikke blandt valgmulighederne

$a_{11} = -2$, $a_{32} = 3$

$a_{11} = -\frac{1}{2}$, $a_{32} = -5$

$a_{11} = \frac{17}{2}$, $a_{32} = -\frac{3}{2}$

$a_{11} = 1$, $a_{32} = 1$

Opgave 5

Givet et polynomium $p(t) = at + b$ hvor $a, b \in \mathbb{R}$.
Betragt en andenordens differentiaalligning på formen:

$$f''(t) + 2f'(t) - 8f(t) = p(t)$$

Desuden oplyses at $f_0(t) = -t + 5$ er en partikulær løsning til differentiaalligningen.

Hvilket af nedenstående udtryk angiver en partikulær løsning til differentiaalligningen $f_p(t)$, samt værdierne af a og b ?

Forklaring 5

```
In [239... y=Function('y')
t,a,b=symbols('t,a,b',real=True)
```

```
In [240... EQ=Eq(diff(y(t),t,2)+2*diff(y(t),t)-8*y(t),a*t+b)
EQ
```

```
Out[240... -8y(t) + 2\frac{d}{dt}y(t) + \frac{d^2}{dt^2}y(t) = at + b
```

```
In [241... L=dsolve(EQ,y(t))
L
```

```
Out[241... y(t) = C_1e^{-4t} + C_2e^{2t} - \frac{at}{8} - \frac{a}{32} - \frac{b}{8}
```

```
In [242... L.rhs
```

```
Out[242... C_1e^{-4t} + C_2e^{2t} - \frac{at}{8} - \frac{a}{32} - \frac{b}{8}
```

$$-\frac{at}{8} - \frac{a}{32} - \frac{b}{8}$$

Den partikulære del skal være $a \cdot t + b$.

Dvs $-a/8$ være -1 , og $-a/32 - b/8 = 5$.

```
In [243... solve(Eq(-a/S(8),-1),a)
```

```
Out[243... [8]
```

```
In [244... a=8
```

```
In [245... solve(Eq(-a/S(32)-b/S(8),5),b)
```

```
Out[245... [-42]
```

Svaret er altså: $a=8$ og $b=-42$.

Løsningen fås med $C_1=1$ og $C_2=0$.

- $f_p(t) = e^{-4t} - t + 5$, $a = 8$, $b = -42$
- $f_p(t) = e^{2t} + e^{-4t} - t + 5$, $a = -1$, $b = 5$
- $f_p(t) = e^{-2t} - t + 5$, $a = -1$, $b = 5$
- $f_p(t) = 2e^{2t}$, $a = 8$, $b = -42$
- $f_p(t) = -t + 5$, $a = -1$, $b = 5$
- $f_p(t) = 4e^{4t} - t + 5$, $a = 8$, $b = -42$
- Det rigtige svar er ikke blandt valgmulighederne.

Opgave 6

Givet matricen $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$.

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} -1 & 4 & 4 \\ 0 & 7 & 8 \\ 0 & -4 & -5 \end{bmatrix}$$

Hvilken af følgende vektorer er ikke en egenvektor for matricen ?

Forklaring 6

Finder egenvektorer:

```
In [246...] A=Matrix([[ -1,4,4],[0,7,8],[0,-4,-5]])  
A
```

```
Out[246...]  $\begin{bmatrix} -1 & 4 & 4 \\ 0 & 7 & 8 \\ 0 & -4 & -5 \end{bmatrix}$ 
```

```
In [247...] A.eigenvects()
```


Out[247... $\left[\left(-1, 2, \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right), \left(3, 1, \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix} \right) \right]$

Skal finde en vektor, som **ikke** er en egenvektor!

En egenvektor skal enten skrives som en linearkombination af (1,0,0) og (0,-1,1), eller være proportional med (-1,-2,1).

```
In [248... E1=Matrix([[1,0,0],[0,-1,1]])  
E1
```

Out[248... $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

```
In [249... E2=Matrix([-1,-2,1])  
E2
```

Out[249... $\begin{bmatrix} -1 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix}$

Tester de 6 muligheder mht. egenvektor:

```
In [250... linsolve((E1,Matrix([2,-3,3])))
```

Out[250... $\{(2, 3)\}$

```
In [251... linsolve((E1,Matrix([3,-1,1])))
```

Out[251... $\{(3, 1)\}$

```
In [252... linsolve((E1,Matrix([-1,1,-1])))
```

Out[252... $\{(-1, 0)\}$

```
In [253... linsolve((E1,Matrix([-1,-2,1])))
```

Out[253... \emptyset

```
In [254... linsolve((E2,Matrix([-1,-2,1])))
```

Out[254... $\{(1,)\}$

```
In [255... linsolve((E1,Matrix([1,-2,1])))
```

Out[255... \emptyset

```
In [256... linsolve((E2,Matrix([1,-2,1])))
```

Out[256... \emptyset

In [257... `linsolve((E1,Matrix([3,6,-3])))`

Out[257... \emptyset

In [258... `linsolve((E2,Matrix([3,6,-3])))`

Out[258... $\{(-3,)\}$

Man ser, at kun $(1,-2,1)$ **ikke** er en egenvektor!

$\begin{pmatrix} 2 \\ -3 \\ 3 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} 3 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} -1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}$

$\begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}$

Alle vektorerne på siden er egenvektorer for matricen **A**.

$\begin{pmatrix} 3 \\ 6 \\ -3 \end{pmatrix}$

Opgave 7

Lad $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{4 \times 4}$ være givet ved:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

Hvilket af nedenstående tal angiver følgende determinant:

$$D = \det((\mathbf{A}^T + \mathbf{A}^2) \cdot \mathbf{A}^{-1})$$

Forklaring 7

```
In [259... A=Matrix([[4,3,2,1],[3,4,3,2],[2,3,4,3],[1,2,3,4]])  
A
```

```
Out[259...  $\begin{bmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$ 
```

Kan direkte opskrive D:

```
In [260... D=((A.T+A**2)*A**(-1)).det()  
D
```

```
Out[260... 161
```

Svaret på determinanten er således 161.

- $D = 20$
- $D = 161$
- Det rigtige svar er ikke blandt valgmulighederne.
- $D = -110$
- $D = 203$
- $D = -20$
- $D = 103$

Opgave 8

Betragt det reelle ligningssystem:

$$\begin{aligned}x_1 + x_2 + 3x_3 + x_4 &= 7 \\ -x_1 + x_3 &= -5\end{aligned}$$

Hvilket af nedenstående udtryk angiver den fuldstændige løsning til ligningssystemet?

Forklaring 8

Opskriver ligningssystemet og løser det:

```
In [261... A=Matrix([[1,1,3,1],[-1,0,1,0]])  
A
```

```
Out[261...  $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 & 1 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ 
```

```
In [262... b=Matrix([7,-5])  
b
```

```
Out[262...  $\begin{bmatrix} 7 \\ -5 \end{bmatrix}$ 
```

```
In [263... linsolve((A,b))
```

Out[263... $\{(\tau_0 + 5, -4\tau_0 - \tau_1 + 2, \tau_0, \tau_1)\}$

Løsningen er altså $(5,2,0,0) + \tau_0 \cdot (1,-4,1,0) + \tau_1 \cdot (0,-1,0,1)$

Løsningsmulighed nr. 1 passer med svar 1, hvis $\tau_0 = \tau_2$ og $\tau_1 = \tau_1$!!

Man ser, at der er 2 frie parametre.

Derfor udgår løsningsmulighederne nr. 3, 5 og 6.

Tilbage er løsningsmulighederne nr. 1, 2, 4 og 7.

Da $(5,2,0,0)$ er en partikulær løsning, så udgår løsningsmulighed nr. 7, da den løsning er homogen.

Tilbage er løsningsmulighederne nr. 1, 2 og 4.

Løsningsmulighed nr. 2 er tæt på. Passer med homogene del, men den partikulære løsning $(7,-5,0,0)$ dur ikke!

```
In [264... A*Matrix([7, -5, 0, 0])
```

```
Out[264... [ 2 ]  
            [-7]
```

```
In [265... _==b
```

```
Out[265... False
```

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t_1 \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + t_2 \begin{pmatrix} 1 \\ -4 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad t_1, t_2 \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 7 \\ -5 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t_1 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} + t_2 \begin{pmatrix} 1 \\ -4 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad t_1, t_2 \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$$

Ingen af de viste udtryk angiver den fuldstændige løsning.

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = t_1 \begin{pmatrix} 5 \\ 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t_2 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} + t_3 \begin{pmatrix} 1 \\ -4 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad t_1, t_2, t_3 \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + t_1 \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad t_1 \in \mathbb{R}$$

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = t_1 \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + t_2 \begin{pmatrix} -1 \\ 4 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad t_1, t_2 \in \mathbb{R}$$